

YRITYSVASTUUN UUSI MUSTA

BIODIVERSITEETIN MASTER CLASS 2015

FIBS
Parempaa liiketoimintaa

YRITYKSET &
BIODIVERSITEETTI

© FIBS 2016

Julkaisu löytyy osoitteesta:

www.fibsry.fi

Taitto: Ilove Creative Oy

Julkaisun sisältöä voi lainata mainitsemalla lainauksen yhteydessä julkaisijan (Yritysvastuuverkosto FIBS). Julkaisua ei saa laajamittaisesti kopioida, jakaa tai myydä nyky muodossaan tai uudelleen muotoiltuna ilman FIBS:n lupaa. Julkaisun ohjeita tulee soveltaa oman organisaation sisäisten käytäntöjen ja huolellisuusveloitteiden mukaisesti, FIBS ei vastaa julkaisun sisällön soveltamisesta mahdollisesti aiheutuvista haitoista.

Yhteistyössä mukana

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

FIBS on Suomen johtava yritys vastuuverkosto, jonka tavoitteena on auttaa yrityksiä löytämään kilpailuetua vastuullisuudesta: innovoimaan entistä kustannustehokkaampia ja taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävämpiä tuotteita, palveluita ja toimintatapoja, jotka tuovat lisäarvoa niin yrityksille kuin yhteiskunnallekin. FIBS:n jäsenpalveluihin kuuluvat seminaarien ja työpajojen lisäksi mm. Suomen monimuotoisuusverkosto, Yritykset ja biodiversiteetti -ohjelma ja Master Class, Kehittyvät markkinat -hanke ja ihmisoikeuskoulutus, Järjestötori sekä RATKAISUN PAIKKA -yritysvastuutahtuma. FIBS:n jäseneksi voivat liittyä kaikki yritykset ja yhteisöt, jotka pyrkivät edistämään yhteiskuntavastuuta toiminnassaan. www.fibsry.fi

SISÄLLYS

Lukijalle	5
Väliarvio: biodiversiteettistrategian toimeenpanoa on vahvistettava	7
Biodiversiteettiä koskeva yritysysteistyö laajenee ja sen vaikuttavuus lisääntyy	9
Case-esimerkit:	
Anglo American	11
Destia	12
Finnair	13
Kesko	14
Lassila & Tikanoja	15
Rakennusteollisuus RT ry	16
Sinebrychoff	17
Skanska	18
SRV	19
Stora Enso	20

KIITOKSET

KIITÄMME YMPÄRISTÖMINISTERIÖTÄ, jonka tuki mahdollisti tämän julkaisun tuottamisen osana Yritykset ja biodiversiteetti -ohjelmaamme. Julkaisu on jatkoa vuonna 2014 ilmestyneelle julkaisulle Lisäarvoa luonnosta ympäristöä säästäen.

Kiitämme Suomen ympäristökeskusta vuoden 2015 biodiversiteetin Master Class -koulutusohjelman suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi kiitämme Mainostoimisto Taskua sekä kaikkia koulutusohjelman tilaisuuksien puhujavieraita. Panostuksenne on ollut korvaamaton kurssin onnistumiseksi!

Lopuksi kiitämme kaikkia Master Class 2015 -koulutusohjelmaan osallistuneita. Teidän asiantuntemuksenne ja innostuksenne ansiosta kurssista tuli mahtava kokemus. Kerättyjä oppeja tullaan hyödyntämään jatkossa koulutusohjelmissamme. Kiitos!

LUKIJALLE

YMPÄRISTÖVASTUU ON LÖYTYNYT yritysten agendalta jo jonkin aikaa. Esimerkiksi energiatehokkuuteen on panostettu laajasti. Biodiversiteetti, eli luonnon monimuotoisuus, ja sen mahdollistamat ekosysteemipalvelut ovat puolestaan jääneet vähemmälle huomiolle, vaikka biodiversiteetin väheneminen on yksi aikamme suurimpia uhkatekijöitä ilmastomuutoksen ohella.

YK onkin julistanut vuodet 2010–2020 luonnon monimuotoisuuden vuosikymmeneksi. Paljon on tehty, mutta huolestuttavan paljon on tehtävää. Ajallisesti olemme puolimatassa 2020 biodiversiteettitavoitteiden osalta; luonnon monimuotoisuuden vähenemisen ja ekosysteemipalveluiden tuhoamisen pysäyttämisessä. Mutta tavoitteiden saavuttamissa puoliväliin on matkaa.

Yksi asia on kuitenkin selvää. Yritysten, kuluttajien ja muiden sidosryhmien tietotasoa on nostettava. Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen laajat vaikutuksen on ymmärrettävä. Biodiversiteetti tulee integroida yrityksen kaikkien toimintaan. Näissä talkoissa on tehtävä laaja-alaista yhteistyötä. Tietotaidon ja parhaiden käytäntöjen jakaminen on pitkällä aikavälillä kaikkien etu.

Harva omenasiiderin nauttija tulee ajatelleeksi mehiläisiä ja muita omenapuun kukkasten pölyttäjiä. Entä kuinka moni autonrenkaiden ostaja pohtii raaka-aineiden alkuperää? Usealla sektorilla biodiversiteetti on kuitenkin liiketoiminnan mahdollistaja.

Mitä et voi mitata, sitä et voi johtaa. Tarvitaan työkaluja; indikaattoreita ja mittareita. Tulee ymmärtää sekä yrityksen liiketoiminnan vaikutus biodiversiteettiin että biodiversiteetin vaikutus yrityksen liiketoimintaan.

Useita hyviä aloitteita ja asioita tehdään paikallisesti. Monelle yritykselle EU ja kansalliset viitekehukset ovat jokapäiväisessä toiminnassa liian kaukaisia. Aloitteiden implementointia tulisi helpottaa joka tasolla asioiden eteenpäin viemiseksi.

Vaikuttavaa viestintää on kehitettävä. On löydettävä oikea kieli, sosiaalinen media ja muut kanavat kommunikointiin. Alueen haasteista on myös viestittävä avoimesti.

FIBS:n biodiversiteetti -ohjelma vastaa näihin haasteisiin. Tavoitteena on lisätä yritysten tietoisuutta luonnon monimuotoisuuden merkityksestä ja mahdollisuuksista osana vastuullista liiketoimintaa. Edelläkävijäyrityksille suunnattu luonnon monimuotoisuuden Master Class -valmennus järjestettiin vuonna 2015 toista kertaa. Tämän tyyppinen kokeilu on edelleen uutta ja aihepiirin tuntemus yritysten keskuudessa on edelleen keskimääräisesti ottaen varsin hataraa.

Master Class -koulutusohjelmaan osallistuneet yritykset ovat pitäneet konseptia toimivana ja hyödyllisenä, sekä ajatuksia herättävänä kokemuksena. Yhtenä kurssin parhaana antina on pidetty vertaistukea sekä ajatuksien jakamista. Yritysedustajat kokevat jäävänsä liian usein ympäristökysymysten kanssa painimaan yksin. Vuorovaikutusta toisten yritysten kanssa voisi lisätä entisestään.

Tämä julkaisu on jatkoa vuonna 2014 julkaistulle Lisäarvoa luonnosta ympäristöä säästäen. Tuttuun tapaan, tähän julkaisuun on koottu vuoden 2015 Master Class koulutusohjelmaan osallistuneiden tarinoita ja yritysesimerkkejä eri toimialojen biodiversiteettitratkaisuksista.

Toivottavasti julkaisumme innostaa niin biodiversiteettitoiminnan aloittamista kuin kehittämistä suunnittelevia yrityksiä. Sekä kannustaa vuoden 2016 Master Class koulutusohjelmaan osallistuvia yrityksiä ponnisteluisiaan.

Appu Haapio

Yritysvastuuasiantuntija, FIBS

www.fibsry.fi

VÄLIARVIO: BIODIVERSITEETTISTRATEGIAN TOIMEENPANO ON VAHVISTETTAVA

VUOSI 2015 OLI VÄLIARVIoidEN VUOSI. Oli aika arvioida, miten Euroopan ja kansallisen biodiversiteettistrategian 2020 toteuttamisessa on edetty, mm. miten Yritykset ja biodiversiteetti -aloitteissa on onnistuttu sekä miten toimeenpano näkyy luonnon tilan kehittämisessä.

Kimmo Tiilikainen ja Euroopan muut ympäristöministerit totesivat biodiversiteettistrategian väliarviosta toimeenpanon lähteneen hyvin käyntiin ja tuottaneen monia paikallisia tuloksia. Toimeenpanon ”valtavirtaistamista” muille yhteiskunnan eri sektoreille ja toimijoille pidettiin yhtenä suurimpana haasteista. Yksityisen sektorin osalta EU:n ja kansalliset Yritykset ja Biodiversiteetti -verkostot ovat tehneet tässä hyvää alustavaa työtä. Väliarvion tärkein johtopäätös kuitenkin oli, että strategian nykyinen toimeenpanon taso ei riitä, vaan sitä on entisestään vahvistettava, jotta vuoden 2020 päätavoitte luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttäminen saavutettaisiin!

Vahva viesti Euroopan tasolta tulee myös **EU parlamentista**, joka totesi saman vielä yksiselitteisemmin: ympäristö on vaarassa ja kysymys on siitä, ymmärrämmekö tämän ja ryhdymmekö lisätoimiin. Parlamentissa peräänkuulutettiin biologisen monimuotoisuuden keskeisempää asemaa päätöksenteossa ja vaadittiin enemmän poliittista tahtoa, jotta biologisen monimuotoisuuden häviäminen saadaan päättymään. Keskeisiksi kehittämisalueiksi nostettiin mm.:

- Luonnon ei pitäisi rajoittua suojeltujen alueiden luontoon. Ympäristön peruslaadun varmistaminen ja biologisen monimuotoisuuden häviämisen estäminen näiden suojelualueiden ulkopuolella on nykyisen strategian aukko. Ratkaisua voidaan hakea ns. täydentävistä toimenpiteistä.
- Käytettävissä olevien resurssien ja rahoituksen tehokkuutta ja kohdennettavuutta tulee parantaa ja luontopääoman rahoitusjärjestelmää kehittää.
- Luontopohjaiset ratkaisut voivat tarjota merkittävän panoksen esim. ilmastonmuutoksen alan haasteiden ratkaisemiseen.
- Euroopan laajuisen vihreän infrastruktuurin verkon konkreettinen täytäntöönpano.
- Innovaatiot, tutkimus ja kehitystoimet: erityisesti biologisen monimuotoisuuden, terveyden ja taloudellisen hyvinvoinnin välisien yhteyksien avaaminen.

Myös **kansallisen biodiversiteettistrategian toimeenpanon väliarvion** osalta on päädytty samaan johtopäätökseen: toimeenpanoa on vahvistettava. Arviot luonnontilasta tukevat tätä johtopäätöstä, eivätkä ne osoita olennaista muutosta parempaan, valitettavasti!

Kaksi vuotta suomalaisen Yritykset ja Biodiversiteetti -aloitteen käynnistämisen jälkeen voidaan ilolla todeta hyvä alku: meillä on 18 Master Class yritystä ja yksi edunvalvoja, jotka ovat ottaneet luonnon monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämistä koskevan haasteen vastaan ja osallistuneet aiheesta järjestettävään koulutusohjelmaan. Lisäksi meillä on vielä lukuisampi joukko ympäristöjohtajia, ympäristöpäälliköitä ja asiantuntijoille sekä yritys vastuun ammattilaisia, jotka ovat osallistuneet FIBSin ja ympäristöministeriön järjestämiin kansallisiin ja kansainvälisiin Yritykset ja Biodiversiteetti tilaisuuksiin. Tämä joukko edelläkävijöitä luo hyvää pohjaa teeman jatkokehittelyille!

Meillä kaikilla on tärkeä rooli olla edistämässä hyväksyttävyyttä luontopääoman, luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden, investointeihin ja olla luomassa painetta luonnon painoarvon kasvattamiseksi. Siitä hyötyy kaikki, niin luonto, ihmiset kuin myös yritykset! Osaltaan ympäristöministeriö jatkaa tukeaan vuoden 2016 Yritykset ja Biodiversiteetti -aloitteelle ja yhteistyölle, jotta tavoittaisimme uusia toimialoja ja keskeisiä toimijoita mukaan!

Kristiina Niikkonen

Ympäristöneuvos, ympäristöministeriö

BIODIVERSITEETTÄ KOSKEVA YRITYSYHTEISTYÖ LAAJENEE JA SEN VAIKUTTAVUUS LISÄÄNTYY

FIBSIN YRITYKSET JA BIODIVERSITEETTI -OHJELMAN Master Classin toinen vuosikurssi jatkoi siitä, mihin ensimmäinen lopetti. Valmiit koulutusaineistot sekä FIBS:n tuottama erinomainen julkaisu *Lisäärvä luonnosta ympäristöä säästää* helpottivat toisen vuosikurssin yrityksiä perehtymään aiheeseen. Ekosysteemipalvelujen ja biodiversiteetin käsitteet olivat uusia monelle kurssilaiselle, mutta käsitteisiin oli helppo tutustua ensimmäisen vuosikurssin laatimien ekosysteemipalvelukalvojen kautta. Niissä yritykset esittivät kuvina mistä ekosysteemipalveluista yritys on riippuvainen ja miten yrityksen toiminta näihin olennaisiin palveluihin vaikuttaa.

Monelle kurssilaiselle oli yllätys toimivien ekosysteemipalvelujen ja niitä ylläpitävän monimuotoisen luonnon tärkeys yritysten toiminnalle. ”*Ekosysteemipalveluista voi tulla pulaa – tätä näkökulmaa ei ole tullut ajatelleeksi aiemmin. Kurssi on avannut ajatuksia*”, totesi eräs kurssilaisista.

Master Class -koulutus perustuu kansainväliseen malliin, jota on täydennetty suomalaisilla esimerkeillä sekä kahdella viestintätyöpajalla. Mielenkiintoisia asiantuntijaluentoja, yhdessä muiden yritysten vertaistuen kanssa, pidettiin kurssin parhaana antina.

”*E erityisen mielenkiintoista oli kuulla muiden yritysten caseja*” ja ”*Kurssi on synnyttänyt yhteistyötä yritysten välille*”, tässä poimintoja kurssilaisten loppuhaastatteluista.

Yritysten koulutukseen valitsemia asiantuntijoita kiinnostivat myös ekosysteemipalveluiden konkreettiset arviointityökalut. Lisäksi koulutuksen tärkeänä tavoitteena oli tunnistaa toimenpiteitä, jotka tukevat luonnon monimuotoisuuden ylläpitoa liiketaloudellisesti kannattavasti.

Erityisen hyödyllisinä kurssilaiset kokivat viestintätoimisto Taskun järjestämät viestintätyöpajat. Yritykset ovat vielä varsin arkoja viestimään ympäristövastuullisuudestaan. Pelkona on leimautuminen viherpesusta tai epäonnistuminen luontotavoitteiden saavuttamisessa. Entä jos hyvistä aikomuksista huolimatta yrityksen toiminta hävittää suojeltavan lajin tai luontotyypin?

Viestintäkurssilta opittiin, että turvallisinta ei ole viestiä vasta sitten kun hanke tai projekti on täysin valmis. Sehän merkitsisi yleensä hankkeen toteutuksen aikaisesta viestinnästä pidättäytymistä, tai viestimistä vasta sitten kun asia ei ole enää tuore ja kiinnostava. Kiteytettynä oppina oli: ”*Myös keskeneräisistä asioista kannattaa viestiä*”.

Kurssin ilmapiiri oli jälleen uteliaan avoin ja yhteistyö eri tahojen kanssa toimi erinomaisen juohevasti. Vaikka esimerkkejä yritysten biodiversiteettitoiminnasta alkaa jo löytyä, konkreettista tietoa toteutetuista toimista ja niiden luonto- sekä liiketalousvaikutuksista kaivataan lisää.

Tavoitteena on jatkaa erinomaista yritysyhteistyötä Master Classin merkeissä myös vuonna 2016.

Riku Lumiario

*Biodiversiteetti- ja viestintäasiantuntija,
Suomen ympäristökeskus*

Jukka-Pekka Jäppinen

*Kehittämispäällikkö,
Suomen ympäristökeskus*

www.syke.fi

CASE

ANGLO AMERICAN

ANGLO AMERICAN ON GLOBAALI kaivostoimija, jolla on malminetsintää, kaivos-hankkeita ja kaivoksia ympäri maailmaa. Yhtiöllä on vahvat ympäristönormit, joihin kuuluu myös luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen kaikessa toiminnassa.

Sakatti on Anglo Americanin lupaava nikkeli-kupari-platina malminetsintähanke, joka sijaitsee Sodankylän Viiankiaavalla. Viiankiaapa on soidensuojelualue, joka kuuluu Natura 2000 verkostoon. Malminetsinnän toteuttaminen ei saa vaarantaa alueen suojeluperusteita.

Biodiversiteetti on meille siis jokapäiväinen asia, jonka ehdoilla kaikki toiminta suunnitellaan. Perehdytysohjelmassa käymme uusien työntekijöiden ja urakoitsijoiden kanssa läpi heille olennaiset biodiversiteettinäkökohdat. Biodiversiteettiasioita käsitellään myös sidosryhmäyhteistyössä. Biodiversiteettitään arvokkailla alueilla biodiversiteetti otetaan huomioon töiden suunnittelussa ja toteutuksessa monella eri tavalla. Herkillä alueilla työalueet mm. kartoitetaan hyvin tarkkaan ja työt suunnitellaan siten, että herkistä ja uhanalaisista lajeista pysytään turvaetäisyyden päässä. Logistiikka suunnitellaan niin, että kulkemista olisi mahdollisimman vähän ja se pysyy sovituilla reiteillä. Kairauksessa käytetään suljettua kiertoa, jossa kairaussoija kerätään talteen ja kairauksessa käytettävä vesi kierrätetään. Kairausmenetelmiä kehitetään jatkuvasti niin, että kalusto olisi mahdollisimman kevyt ja hiljainen. Malminetsinnän töitä tehdään vain talvisin riittävän lumi-peitteen aikana ja petolintujen pesintäajan ulkopuolella. Lisäksi pölyille ja merikotkalle on rakennettu tekopesiä toiminta-alueen ulkopuolelle.

Jos valtioneuvosto aikanaan toteaa Sakatin kaivoshankkeen kansallisesti merkittäväksi, tulee eteen luonnon monimuotoisuuden kompensatiomahdollisuuksien selvittäminen.

Me olemme aktiivisesti mukana myös Kestävän Kaivostoiminnan verkostossa, jonka omassa vastuullisuusjärjestelmässä on sitoumuksia biodiversiteetin suojelemiseen. Seuraavien vuosien aikana meidän pitää löytää työkaluja ja keinoja, joilla yhtiöt voivat toteuttaa näitä biodiversiteettitavoitteita. Me lähdimme mukaan Yritykset ja biodiversiteetti – koulutusohjelmaan, koska halusimme ymmärtää paremmin mitä muut yhtiöt ja toimialat tekevät ja kuinka pitkällä he ovat monimuotoisuuden saralla. Biodiversiteetti ei tunne toimialojen rajoja ja siksi olisi tärkeää kehittää yhdessä monimuotoisuuden suojelemisen menetelmiä ja lähestymistapoja. Olisi hienoa jos Suomeenkin saataisiin samantapainen virallistettu Business & Biodiversity verkosto kuten esimerkiksi Etelä Afrikassa. Tämä olisi luonnollinen jatkumo FIBSin Yritykset ja biodiversiteetti -koulutusohjelmalle.

Joanna Kuntonen-van 't Riet

*Ympäristöpäällikkö,
Anglo American Exploration*

www.angloamerican.com

CASE

DESTIA

DESTIA RAKENTAA, YLLÄPITÄÄ JA SUUNNITTELEE liikenne- ja teollisuusympäristöjä siten, että elinympäristömme olisi toimiva ja turvallinen. Asiakkaitamme palvelevat neljä alueellista tulosyksikköä sekä valtakunnallinen Asiantuntijapalvelut -yksikkö. Tulosyksikömmme tarjoavat asiakkaillemme liikenneväylien, alueiden, verkostojen sekä liikenne- ja teollisuusympäristöjen rakentamis-, hoito- ja ylläpitopalveluita. Palveluvalikoimamme on kattava, aina kiviainesten pienmyynnistä suuriin tie-, rata-, sähköverkko- ja kalliorakentamishankkeisiin. Asiantuntijapalvelujemme liiketoimintaa ovat suunnittelu, tiestötietopalvelut sekä kansainvälinen konsultointi. Monipuolisen osaamisensa ansiosta destialaiset suunnittelevat ja toteuttavat asiakkaan vaativimmatkin infrahankkeet. Toteutamme palvelut vahvalla ammattitaidolla hyödyntäen alan parhaita työmenetelmiä, laadukkaasti, turvallisesti ja tehokkaasti. Destia on kotimainen yhtiö ja Destia Group Oyj:n koko osakekannan omistaa suomalainen yksityinen pääomasijoitusyhtiö Ahlström Capital. Toimiva infra palvelee hyvin asukkaiden ja yritysten tarpeita ja on samalla ympäristötehokas. Rakentamisesta ja ylläpidosta syntyy kuitenkin väistämättä ympäristövaikutuksia. Osallistuimme Master Class -valmennukseen, koska näemme, että tulevaisuudessa biodiversiteetin huomioiminen tulee olemaan yhä tärkeämpi osa infraryityksen toimintaa. Tahdomme kehittää toimintaamme ja saada alan viimeisintä tietoa ja osaamista käyttöömmme. Tavoitteenamme on ympäristövaikutusten minimointi luonnon monimuotoisuuden ja ihmisten hyväksi. Koko toimialamme lähtökohta on muokata ympäristöä ihmisen tarpeisiin sopivammaksi. Suurin ja näkyvin osa liiketoiminnastamme tehdään ulkona maastossa ja materiaalit saadaan pääosin luonnosta. Toiminnallamme on suuri vaikutus elinympäristöön ja ihmisten arkeen sekä luonnon monimuotoisuuteen. Monissa hankkeissa ajatellaan kuitenkin myös alueen luontaista lajistoa rakentamalla mm. riistasiltoja ja viherkäytäviä vähentämään rakentamisen ympäristövaikutuksia.

Nyky-yhteiskunnassa harva enää suostuu elämään ilman kännykkää, vesivessaa tai julkista liikennettä. Yhteiskunta tarvitsee toimiakseen ratoja, teitä ja kevyenliikenteenväyliä sekä sähkö- ja viemäriverkkoja. Verkostot ja väylät ovat yhteiskunnan verisuonia, joita pitkin ihmiset, tavarat, hyödykkeet ja jätteet liikkuvat. Mitä tiiviimmin ihmiset asuvat, sitä tärkeämmäksi muodostuvat toimivat yhteiskunnan palvelut. Uuden rakentaminen ei yksinään riitä, vaan rakennettua ympäristöä ja verkostoja pitää myös hoitaa asianmukaisesti, jotta ne pysyvät toimivina ja kunnossa.

Tulevaisuuden haasteena onkin se, miten palvelut toteutetaan vähemmän ympäristöä kuormittaen, tai jopa niin, että luonnon monimuotoisuus on hankkeen jäljiltä parempi? Miten saamme kestävästi hyödynnettyä toisten toimialojen jätteet uusiomateriaaleina ja miten vähennämme fossiilisten polttoaineiden kulutusta maanrakentamisessa ja tienhoitotoissa?

Valmennuksen aikana kävimme keskusteluja biodiversiteetti -aiheesta ja havaitsimme, että Destialla on täydet valmiudet toteuttaa biodiversiteetin huomioivia hankkeita aina suunnittelusta toteutukseen sekä ylläpitoon. Master Class -kurssi avasi silmät sille tosiasialle, että asioita voidaan tehdä toisin: biodiversiteetti huomioiden, tinkimättä helppohoitoisuudesta tai visuaalisesta ilmeestä. Biodiversiteetin huomioiva maisemarakentaminen voidaan suunnitella hyödyntäen esim. paahdeympäristöjä ja niukkaravinteisia kotoja, jolloin alueiden hoidon tarve on vähäistä. Nämä ympäristöt ovat monien harvinaisten hyönteisten ja eläimien ravinnonlähteitä ja koteja. Opimme, että visuaalisia elementtejä voidaan rakentaa puista tai kivistä, jolloin nekin toimivat osaltaan elinympäristönä erilaisille kasveille ja eläimille.

Valmennuksessa heräsi paljon hyviä ajatuksia miten biodiversiteetti voidaan huomioida hankkeissamme. Tulemme jatkamaan kehitystyötä ja tavoitteenamme on lähiaikoina kokeilla oppimaamme käytännössä, yhdessä asiakkaittemme kanssa.

Kari Kotilainen

*Laatupäällikkö, Destia Oy,
Liiketoiminnan kehittäminen ja tuotannon tuki*

www.destia.fi

CASE

FINNAIR

FINNAIRIN YMPÄRISTÖTYÖN tarkoituksena on ylittää viranomaisvaatimukset ja olla suunnannäyttäjänä ympäristövaikutusten arvioinnissa, raportoinnissa sekä niiden vähentämisessä. Toimimme myös aktiivisesti toimialamme työryhmissä ja yhteistyöelimissä edistäen lentoliikenteen ympäristökuormituksen vähentämistä.

Energiaintensiivisellä toimialallamme kasvihuonekaasut ja melu ovat merkittävimmät, välittömät ympäristönäkökohtamme. Ympäristötyömme onkin tähän asti vahvasti keskittynyt näiden näkökohtien ympärille. Päästessämme mukaan FIBS:n Yritykset ja Biodiversiteetti -valmennukseen, kiinnostuimme selvittämään myös millaisia suorita vaikutuksia toiminnallamme on luonnon monimuotoisuuteen ja miten voisimme omalta osaltamme tukea sen ylläpitoa ja kehitystä. Koimme myös tärkeäksi kasvattaa ymmärrystämme toimintamme kannalta keskeisimmistä ekosysteemipalveluista – niin niihin liittyvistä riskeistä kuin liiketoimintamahdollisuuksistakin.

Finnairilla on kaksi varsinaista liiketoiminta-aluetta, lentoliikenne ja matkapalvelut. Molemmat liiketoiminta-alueet hyötyvät eri tavoin ekosysteemipalveluista. Kulttuuripalvelut ovat tärkeitä etenkin matkapalveluille. Matkatoimistomme ovatkin osallistuneet jo useiden vuosien ajan erilaisiin paikallisiin biodiversiteettiä ylläpitäviin hankkeisiin eri matkakohteissamme. Lentoliikenne puolella olemme tukeneet kulttuuripalveluita kieltämällä uhanalaisista eläimistä tai niiden osista koostuvien metsästyspalkintojen ja –muistojen kuljetuksen rahtiverkostossamme.

Biodiversiteetin merkitys Finnairin lentoliikenteessä tulee tulevana vuosina korostumaan entisestään ilmastonmuutoksen hillintään liittyvien toimenpiteidemme myötä. Biopolttoaineiden korvatussa fossiiliset polttoaineet tulevaisuudessa, haluamme varmistua siitä, että käyttämiemme uusiutuvien energialähteiden raaka-aineiden alkutuotanto tapahtuu kestävässä kehityksessä periaatteiden mukaisesti, ekosysteemipalveluita heikentämättä.

Säätelypalveluilla on merkittävä vaikutus sekä lentoliikenteeseemme että matkapalveluihimme. Biodiversiteetin paikallinen heikkeneminen vie toimintaedellytyksiä turismilta ja lisää tartuntatautiin mahdollisuutta. Samoin muutokset ilmastossa saattavat aiheuttaa äärimmäisten sääilmiöiden lisääntymistä ja voimistumista, jotka rajoittavat lentämistä tai pahimmillaan estävät sen kokonaan joillain alueilla maapalloa.

Mahdollisuudet luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi liiketoiminnassamme hahmottuivat meille valmennuksen mittaan. Omien vaikutustemme lisäksi opimme myös valtavasti muiden toimialojen ympäristövaikutuksista sekä hankkeista, joiden avulla näitä vaikutuksia voidaan hillitä. Verkostoituminen muiden yritysten kanssa olikin yksi valmennuksen parhaimmista annista. Viestintätyöpajat tarjosivat myös erinomaisia, konkreettisia välineitä yritysvaluasta viestimiseen.

Tältä pohjalta on hyvä jatkaa työtä ympäristöstrategiamme parissa, biodiversiteettiajattelun ollessa nyt osana sitä. Päätimme lisätä biodiversiteetin yhdeksi uudeksi ympäristöindikaattoriksi GRI-raporttiimme ja tulemme kuluvan vuoden aikana avaamaan aiheet koko henkilökunnallemme. Kiitos FIBS ja SYKE laadukkaasta valmennuksesta!

Outi Merilä

Manager, Environmental Management, Finnair Oyj

www.finnair.com

CASE

KESKO

KESKOSSA YMPÄRISTÖTYÖ on pitkään keskittynyt ilmastonmuutoksen hillintään. Energiatoteutus, logistiikan optimointi ja jätteiden hyötykäyttö ovat olleet tärkeimpiä keinoja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja luonnonvarojen kulutusta. Lähdin mukaan FIBSin Biodiversiteetti Master Class -koulutukseen, koska halusin saada uuden näkökulman Keskon ympäristövaikutusten arviointiin ja niistä viestimiseen.

Kesko toimii kaupan alalla päivittäistavara-, rauta- ja erikois- sekä autokaupassa. Keskon ketjutoimintaan kuuluu yli 1500 kauppa Pohjoismaissa, Baltiassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä. Suomessa on yli 800 K-ruokakauppaa. K-ryhmään kuuluu Kesko ja yksityisyrittäjinä toimivat K-kauppiat.

Kesko voi vähentää painetta luonnon monimuotoisuuteen toimimalla energia- ja resurssitehokkaasti. Suurimmat biodiversiteetti-vaikutukset syntyvät kaupoissamme myytävien tuotteiden elinkaaren aikana. Kurssin aikana oli hyödyllistä syventyä pohtimaan ekosysteemipalveluiden merkitystä raaka-aineiden alkutuotannossa ja tuotteiden toimitusketjuissa ja Keskon mahdollisuutta vaikuttaa niihin. Keskolla on palmuöljy-, puu- sekä kala- ja äyriäislinjaus luonnon monimuotoisuuden kannalta kriittisten raaka-aineiden hallitsemiseksi. Soijalinjaus on työn alla. Kiertotalouden ratkaisut tuotteiden sekä pakkausten suunnittelussa nähdään merkittävänä mahdollisuutena vähentää uuden materiaalin sekä energian tarvetta.

Globaali ruoantuotanto kasvavalle väestölle on suurimpia syitä luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen. Ruokaturvaa voidaan edistää kestäväillä maatalouskäytännöillä ja minimoimalla hävikki elintarvikeketjussa alkutuotannosta alkaen. Suomessa K-ruokakauppojen ostoista noin 80 % on kotimaisilta tavarantoimittajilta, joten kestävä, tehokas ja elinvoimainen suomalainen maatalouden ja elintarvikeketoisuuden merkitys Keskolle on suuri. K-ryhmällä on oma K-maatalouden koetila Hauholla. Koetila tutkii, testaa ja kehittää lajikkeita ja kestäviä viljelymenetelmiä Suomen olosuhteissa. Vuosikymmeniä jatkuneen tutkimuksen tuloksena kehittynyt tietotaito on suomalaisten viljelijöiden hyödynnettävissä K-maatalous Viljelyoppaan, Viljelyohjelmien sekä K-maatalouskauppojen asiantuntevien myyjien kautta.

Ruokahävikin minimointi ruokaketjun joka vaiheessa alkutuotannosta loppukuluttajaan asti on merkittävä keino vähentää biodiversiteetti-vaikutuksia. Kesko on tehnyt pitkäjänteistä työtä minimoidakseen ruokahävikin syntyä omassa toiminnassaan. Tilausten optimointi ennustejärjestelmillä, tehokas logistiikka, hintojen alentamiset parasta ennen-päiväystä läheneville tuotteille sekä elintarvikekelpoisen, myynnistä poistetun ruoan lahjoittaminen hyväntekeväisyyteen ovat K-kauppojen keinoja minimoida ruokahävikki. Yhteistyössä elintarvikeketjun muiden toimijoiden kanssa on mahdollista kehittää innovaatioita. Yksi esimerkki on Keskon ja Gasumin yhteistyö, jossa K-kauppojen syömäkeltovottomasta biojätteestä tehdään biokaasua Pirkka-tuotteiden valmistuksen energiaksi.

K-kaupoissa käy noin 1,3 miljoonaa asiakasta päivässä, ja digipalveluiden laajentuessa asiakaskohtaamiset lisääntyvät jatkuvasti. Keskolla on mahdollisuus lisätä kuluttajien tietoisuutta ja vaikuttaa ostopäätöksiin tarjoamalla tietoa ja palveluita sekä kaupassa että mediassa, myös luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Kotitalouksien energiansäästö, kierrätyksen lisääminen, ruokahävikin vähentäminen ja ympäristöystävällinen syöminen ovat aiheita, joista Kesko haluaa viestiä kuluttajille ja helpottaa asiakkaiden arkea tarjoamalla tietoa, vinkkejä ja ruokareseptejä.

FIBSin Master Class -koulutuksen aikana on ollut antoisaa pohtia Keskon toiminnan vaikutuksia laajemmassa mittakaavassa osana globaalia ekosysteemiä. Kilpailu luonnonvaroista kiristyy entisestään ilmastonmuutoksen ja väestön kasvun edetessä. Keskoissa tunnustetaan luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen edellytyksenä sille, että jatkossakin kaupoissa on tarjolla monipuolinen valikoima puhdasta ruokaa ja laadukkaita luonnon raaka-aineista valmistettuja tuotteita.

Minna Saari*Ympäristöasiantuntija, Kesko*www.kesko.fi

CASE

LASSILA & TIKANOJA

FIBSIN MASTER CLASS -valmennuksessa oivalsimme miten keskeisesti biodiversiteetti liittyy Lassila & Tikanojan strategiaan ja oikeastaan kaikkiin palveluihin, joita tarjoamme asiakkaillemme. Haluamme olla muuttamassa luonnonvaroja kuluttavaa ja ilmastoa kuormittavaa kulutusyhteiskuntaa kestäväksi kierrätysyhteiskunnaksi ja edistämme kiertotalouteen siirtymistä tarjoamalla asiakkaillemme materiaali- ja energiatehokkuutta parantavia palveluita. Sitä kautta L&T:n toiminta säästää neitseellisiä raaka-aineita ja fossiilisia polttoaineita.

Teollisuuden, kauppojen, rakennustyömaiden ja kotitalouksien tuottamat jätteet ovat meille raaka-ainetta, jota keräämme ja josta tuotamme kierrätysraaka-aineita ja -polttoainetta. Lisäksi keräämme ja korjaamme uudelleen käytettäväksi merkittävän määrän kuormalavoja. Valmennukseen liittyvää ekosysteemipalvelukuvausta työstäessämme huomasimme miten L&T vaikuttaa ekosysteemiin laajasti nähtynä tuottamalla myös kulttuuripalveluita, jotka turvaavat elinympäristön hygieniää (jätehuolto) sekä ylläpitävät turvallisia ja terveellisiä olosuhteita asuin- ja toimitiloihin (kiinteistöhuolto ja kiinteistötექniikka).

Lähdimme mukaan Master Class -valmennukseen syventääksemme ymmärtämystä liiketoimintamme vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen. Halusimme nähdä miten muut yritykset näkevät vaikutuksensa biodiversiteettiin ja millaisia ohjelmia on tehty niiden hallitsemiseksi. Keskeinen odotuksemme valmennukselle perustiedon lisäämisestä ja muiden yritysten kokemusten kuulemisesta toteutuikin asiantuntijapuheenvuoroissa ja yritysesimerkkien kautta.

Ympäristörakentamisessa olemme tunnistaneeet jätealueiden mahdollisuudet luonnon monimuotoisuuden lisäämisessä. Kunnostamme pilaantuneita maa-alueita, käsittelemme pilaantuneita maa-aineksia ja hyödynnämme niitä sekä teollisuuden sivutuotteita muun muassa jätealueiden rakentamisessa ja sulkemisessa. L&T:n tavoitteena on löytää ekologisesti kestävä ratkaisu, optimoida materiaalien hyötykäyttö ja pyrkiä tehokkaaseen rakentamiseen. Vuonna 2015 hyödynsimme teollisuuden sivuvirtoja jätealueiden rakenteissa noin 1,5 eduskuntatalon tilavuuden verran.

Monimuotoisuuden lisäämiseksi jätealueilla olemme käynnistäneet LUBIS-hankkeen, jossa tarkoituksena on hyödyntää sopivia sivutuotteita jätealueiden sulkemisessa ja luoda korvaavia elinympäristöjä harvinaisille lajeille. Jätealueita voidaan hyödyntää myös virkistyskäytössä, kuten lintubonggarireitteinä ja golf-kenttinä. Aloitamme tänä vuonna projektin Kotkan Heinsuon jätealueen sulkemiseksi, jossa otamme ensikertaa tietoisesti huomioon biodiversiteetin suunnittelussa ja rakentamisessa. Master Class -valmennuksen myötä voimme johtaa biodiversiteettivaikutuksiamme tavoitteellisesti koko L&T:n toiminta huomioiden. Jätealueiden monimuotoisuutta lisäävät ympäristörakentamisen menetelmät tulevat kuulumaan palveluihimme LUBIS-hankkeen myötä.

Hannu Poutiainen

Lassila @ Tikanoja,
liiketoimintajohtaja, Ympäristörakentaminen

Iida Vakkuri

Lassila @ Tikanoja,
liiketoimintapäällikkö, Ympäristöjohtaminen

www.lassila-tikanoja.fi

CASE

RAKENNUSTEOLLISUUS RT RY

BIODIVERSITEETTI eli luonnon monimuotoisuus on ihmiselämän ja yritystoiminnan perusta. Rakennusteollisuus luonnonvarojen hyödyntäjänä sekä rakennetun ympäristön kehittäjänä ja yhteiskunnallisesti merkittävien rakennushankkeiden toteuttajana on tunnistanut luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja sen tilan parantamisen keskeiseksi osaksi ydintoimintaansa ja kestävästä rakentamista. Biodiversiteetin säilyttäminen on keskeinen osa rakennusteollisuuden agendaa.

Rakennusteollisuus näkee eri sidosryhmiensä kanssa tehtävässä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäävässä yhteistyössä paljon mahdollisuuksia ja win-win-tilanteen:

- luottamukseen pohjautuva viranomaisyhteistyö; vähemmän uutta säännöstöä ja luvitusprosessien selkeytyminen
- rahoittajien ja sijoittajien vaatimukset ja luottamus
- investointien kannattavuuden ennustettavuus ja riskittömyys sekä uudet liiketoimintamahdollisuudet (ennallistaminen, sorastus, ekosysteemi-hotellit, vesirakentaminen/kalatiet, viherrakentaminen yms.)
- asunto- ja toimistorakentamisen kestävyiden näkökohdat ja laadullinen kehittäminen (ympäristö, maisema yms.)
- uusia kohteita yhdessä viranomaisten kanssa kehitetyin kompensatiomenettelyin
- Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävästä käytön strategian 2012–2020, luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävästä käytön toimintaohjelman 2013–2020 sekä Suomen hallitusohjelmatavoitteiden 2015 toteuttaminen.

Rakennusteollisuudella on ensimmäisten pilottihankkeiden myötä jo positiivisia kokemuksia luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen huomioinnista osana omaa toimintaansa sekä eri sidosryhmien kanssa uutta keskustelua ja yhteistyötä avaavana tekijänä. Niillä on lisätty investointeja ja työllisyyttä sekä samalla parannettu hankkeiden kestävyttä luonnon kannalta. Hyviä esimerkkejä on ekosysteemi-hotellien hyödyntämisestä, siirroista ja elinympäristöjen vahvistamisesta hankealueilla sekä vaarantuvan tai tuhoutuvan elinympäristön korvaamisesta vahvistamalla vastaavia luontoarvoja kokonaan toisessa paikassa.

Rakennusteollisuus pitää tärkeänä, että kehitys ja yhteistyö perustuvat parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon ja osaamiseen. Eri osapuolilla tulee myös olla yhteinen käsitys siitä kuinka luonnon monimuotoisuuteen liittyviä tavoitteita esitetään. Näitä tukemaan tarvitaan suunnitteilla olevia, kompensatiomekanismien kehittämiseen tähtäviä koikeluhankkeita. Kootakseen jo olemassa olevan osaamisen yhteen Rakennusteollisuus RT ry on perustanut toimialan yhteisen Rakentaminen ja biodiversiteetti -verkoston. Sen tavoitteina on yhtenäisten parhaisiin käytäntöihin perustuvien toimintamallien kehittäminen tärkeimpien sidosryhmien kanssa, uusien kohteiden ja hankkeiden nopea lisääminen sekä lopulta luonnon monimuotoisuuden huomioiminen kaikessa toiminnassa.

Pekka Vuorinen

*ympäristö- ja energiajohtaja,
Rakennusteollisuus RT ry*

www.rakennusteollisuus.fi

CASE

SINEBRYCHOFF

SUURIN OSA SINEBRYCHOFFIN käyttämistä raaka-aineista saadaan suoraan luonnosta. Pyrimme jatkuvasti optimoimaan luonnonvarojen käyttöä. Tarkastelemme tuotteitamme ja toimiamme niiden elinkaaren näkökulmasta sekä kehitämme ja käytämme ympäristöä entistä vähemmän kuormittavia tuotteita, materiaaleja ja tekniikoita kehitävää kehitystä edistävällä tavalla. Haluamme kehittyä niin tekemisessämme kuin sen viestimisessäkin, joten FIBSin biodiversiteettiasioihin keskittyvä Master Class -valmennus oli meille luonnollinen valinta.

Vähemmän jätettä

Emokonsernimme Carlsbergin ympäristötyön johtajatuksena on pyrkimys kiertotalouteen. Resurssien käytön tehokkuus yhdistettynä jatkuvasti parempaan teknologiaan tuottaa entistä vähemmän jätettä. Tuotteiden järkevä pakkaaminen on olennainen osa resurssien käytön optimointia.

Juomapakkauksella on monta tehtävää: sen pitää suojata juomaa, kertoa tuotteesta ja brändistä sekä toimia hyvänä kuljetusvälineenä. Juomia ei kuitenkaan kannata ylipakata. Olemme Sinebrychoffilla kehittäneet ja tehostaneet pakkausmateriaaleja vuodesta 2008 alkaen osana Carlsbergin Simplification-prosessia. Tavoitteena on yksinkertaistaa ja yhtenäistää pakkauksia sekä vähentää eri pakkausnimikkeiden määrää. Seurauksena on vähemmän jätettä ja työtä, enemmän tehoa ja laatua.

Jatkuvan kehittämisen avulla Sinebrychoff on säästänyt pakkausmateriaaleissa noin miljoona kiloa vuosina 2008–2014. Vuonna 2014 säästöä kertyi kaikkiaan 92 611 kiloa. Suurin osa pakkausmateriaaleistamme on kierrätettävää ja vähintään kertaalleen kierrätettyä jo meille tullessaan.

CO₂ talteen

Hiilidioksidia tarvitaan ennen kaikkea virvoitusjuomien hiilihapottamisessa, mutta sitä käytetään myös esimerkiksi suojakaasuna, jolloin happi ei pääse kosketuksiin tuotteen kanssa. Syksyyn 2014 asti hankimme Sinebrychoffilla kaiken tarvitsemamme hiilidioksidin ulkopuoliselta toimijalta. Panimoprosessissa syntyy kuitenkin myös hiilidioksidia käymisen yhteydessä. Eco2Brew -hiilidioksidin talteenottolaitteiston avulla saamme vuosittain talteen 6 000–7 000 tonnia hiilidioksidia. Puuttuvan määrän hankimme kotimaiselta toimittajalta.

Vesipihä panimo

Osana BSAG Elävä Itämeri -yhteistyötämme olemme on sitoutunut kehittämään Kera- van tuotantolaitoksensa toimintaa entisestään vähentämällä käytetyn veden määrää per tuotantolitra, kierrättämällä ja käyttämällä tuotannosta syntyvää hiilidioksidia ja kehittämällä laitteistojensa pesumenetelmiä.

Sinebrychoffin vuoden 2014 vedenkulutus 2,3 litraa vettä per valmis tuotantolitra alittaa Suomen Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliiton keskiarvon. Olemme sitoutuneet saavuttamaan kahden litran vedenkulutuksen valmista tuotantolitraa kohden vuoden 2017 loppuun mennessä. Sinebrychoff tukee BSAG Elävä Itämeri -säätiön toimintaa 15 000 eurolla vuodessa vuosina 2015–2019.

Master Class -valmennuksen myötä olemme saaneet syventävää näkemystä siitä, miten yrityksemme toiminta vaikuttaa biodiversiteettiin ja miten voimme omilla toimillamme vaikuttaa siihen. Tärkeää on ollut myös keskustella kollegoiden kanssa koulutuksissa siitä, miten asioista kannattaa viestiä niin sisäisesti kuin ulkoisestikin. Erityisesti vertaisdialogi onkin ollut hyödyllistä ja inspiroivaa. Kiitos FIBSin, Taskujen ja Syken osaaville kouluttajille!

Paula Haltsonen

Ympäristöinsinööri, Sinebrychoff

Timo Mikkola

Viestintäpäällikkö, Sinebrychoff

www.sinebrychoff.fi

Sinebrychoff
Part of the Carlsberg Group

CASE

SKANSKA

RAKENNUSALA MUOKKAA LUONTOA, mutta on siitä myös riippuvainen esimerkiksi rakennusmateriaalien kautta. Skanska on mukana rakentamassa parempaa yhteiskuntaa. Ympäristöasioiden huomioiminen nousee voimakkaasti esiin arvoissamme ja on tärkeä osa strategiaamme. Välitämme sekä ihmisistä että ympäristöstä. Edistämme ympäristötehokkaita ratkaisuja ja toimimme ympäristöarvoja kunnioittaen. Kannamme vastuamme siitä, että käytämme materiaaleja ja energiaa tehokkaasti. Olemme vastuussa tuleville sukupolville. Haluamme palvella asiakkaitamme monipuolisesti kaikilla sektoreilla ja samalla ottaa huomioon vastuullisuuden laajempina kokonaisuutena.

Lähdimme mukaan Biodiversiteetti Master Class 2015 -valmennukseen, jotta saisimme tukea sen hahmottamiseen, mitä biodiversiteetti tarkoittaa meidän toiminnassamme. Meitä kiinnosti oppia, onko biodiversiteetillä toimintaamme sellaisia yhteyksiä, joita emme olleet vielä huomanneet. Toivoimme saavamme kurssilta käytännön esimerkkejä biodiversiteettihankkeista ja samalla mahdollisuuden olla mukana avoimessa keskustelussa asiakkaidemme ja yhteistyökumppaneidemme kanssa.

Esimerkkejä Skanska-konsernin biodiversiteettitoiminnasta löytyy Ruotsista, missä luonnon monimuotoisuus on huomioitu esimerkiksi mehiläispesillä ja kiinnittämällä huomiota viherkattojen kasvien valintaan. Suomessa esimerkiksi Lohja-Muurlan tieprojektissa huomioitiin riistankulku niille erikseen suunnitelluilla riistasilloilla.

Kurssi auttoi meitä syventämään ymmärrystämme luonnon monimuotoisuuden yhteydestä rakennusprosessien eri vaiheisiin ja sitä kautta liiketoimintamme turvaamiseen. Kurssilta saimme eväitä biodiversiteettitoimintamme suunnitelmallisuuteen, kehittämiseen sekä viestintään. Viestinnässä saimme vinkkejä ja apua siihen, miten kertoa toiminnastamme mielenkiintoisesti ja ymmärrettävästi.

Kurssin kautta olemme oppineet tunnistamaan laajemmin biodiversiteettinäkökulmia projekteissamme. Opimme hahmottamaan paremmin, mistä olemme riippuvaisia, esimerkiksi rakennusmateriaalit ja projektia ympäröivä luonto, sekä mihin voimme vaikuttaa projekteissamme, esimerkiksi materiaalien käyttö, energiatehokkuus ja biodiversiteetti projektien pihalla tai katoilla. Opimme myös siitä, kuinka voimme ottaa huomioon, ennallistaa ja parantaa biodiversiteettiä projektien ympäristössä ja muussa toiminnassamme.

Kurssin innoittamana olemme purkaneet olemassa olevia projekteja osiin biodiversiteettinäkökulmasta. Käytännönsäällä tämä tarkoittaa sitä, että olemme käyneet keskustelua esimerkiksi materiaali- ja istutusvalinnoista projekteissamme. Lisäksi olemme miettineet, miten henkilöstön luonnon monimuotoisuusosaamista ja -tietoisuutta voidaan parantaa sekä mitä lisäarvoa luonnosta saadaan eri asiakassegmenteissä.

Olemme päässeet biodiversiteettityössä hyvin alkuun. Seuraamme aktiivisesti megatrendejä ja olemme valmiudessa vastaamaan monimutkaisiin haasteisiin. Biodiversiteettityö jatkuu Skanskassa sisäisellä tietoisuuden kasvatuksella; tietoisuuden kautta kehitämme projektien työtä, tuomme uusiin projekteihin luonnon kannalta laajempia näkökulmia ja olemme mukana rakentamassa parempaa yhteiskuntaa.

Mia Andelin
Ympäristöpäällikkö, Skanska

www.skanska.fi

CASE

SRV

SRV ON RAKENNUSHANKKEIDEN innovatiivinen kokonaistoteuttaja. SRV hyödyntää vahvaa projektinjohto-osaamistaan sekä projektinjohtourakoinnissa että SRV Mallin mukaisesti, jolloin hankkeen kehittäminen, suunnittelu ja rakentaminen liitetään yhdeksi toimivaksi kokonaisuudeksi. Missionamme on elämänlaadun parantaminen rakennetun ympäristön kestäville ratkaisuille ja vastuullisuus on myös yksi arvoistamme. Vastuullisuus on kiinteä osa jo nyt jokapäiväistä tekemistämme, mutta tulevaisuudessa sen painoarvo kasvaa entisestään. SRV työstää parhaillaan uutta strategiaa seuraavaksi viideksi vuodeksi ja vastuullisuus on tunnistettu yhdeksi kriittiseksi menestystekijäksi. SRV:llä luonnon monimuotoisuuteen ja ympäristöön liittyvät asiat nähdään keskeisenä osana vastuullisuutta. Näin ollen Master Class 2015 – valmennuksen ajankohta oli meille varsin sopiva.

Kuulimme valmennuksesta ja hyvistä kokemuksista edellisen vuoden osallistujayritykseltä, joka kannusti meitäkin osallistumaan valmennukseen. Nopean harkinnan jälkeen päätimme lähteä mukaan ja seuraavalla viikolla kurssi alkoi jo alkuhaastattelulla. Keskeisiä odotuksia valmennukselle olivat tiedon ja ymmärryksen lisääminen luonnon monimuotoisuudesta sekä biodiversiteettiin liittyvien erottautumistekijöiden ja liiketoimintamahdollisuuksien löytäminen. Odotimme innolla myös kohtaamisia ja kokemusten jakamista sekä rakennusalan että muiden alojen edustajien kanssa.

Rakentaminen on tiiviisti sidoksissa luontoon ja ympäristöön, ja SRV pyrkii luontoa huomioiden pienentämään toiminnastaan aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Valmennuksen tuoma biodiversiteetti-näkökulma on ollut uusi ja virkistävä. Valmennuksen aikana opimme muun muassa yrityksen toiminnan vaikutuksista ekosysteemipalveluihin ja tunnistimme SRV:n roolin suhteessa eri ekosysteemipalveluihin. Ekosysteemipalvelut hyödyttävät SRV:tä monin tavoin. Tuotantopalveluista hyödynnämme puu- ja kiviaineksia rakennusmateriaaleina. Säätelypalvelujen osalta tulva- ja hulevesiin liittyvät vaikutukset ovat kahdensuuntaisia. Alueiden suunnittelu vaikuttaa vesien luonnolliseen kulkuun, ja toisaalta ne asettavat myös reunaehdoja suunnittelulle. Rakentamisen tavoitteena on tarjota käyttäjille viihtyisiä tiloja virkistysmahdollisuuksineen. Luonnon tarjoamat kulttuuripalvelut ovat tässä keskeinen väline.

Rakentaminen on hyvin säädeltyä ja eri viranomaiset, kuten kaavoittajat tekevät luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavia päätöksiä jo varhaisessa vaiheessa hanketta. Näin ollen rakennusliikkeellä ei välttämättä ole juurikaan vaikutusmahdollisuuksia biodiversiteetin kannalta keskeisiin kysymyksiin. Sen sijaan hankkeissa, joissa olemme jo kaavoitusvaiheessa mukana, mahdollisuutemme vaikuttaa ovat suuremmat. Tähän vastuullisuustyömmekin tähtää!

Lukuisat keskustelut oman ja eri alojen edustajien kanssa olivat valmennuksen parasta antia. Lisäksi viestintätyöpajat antoivat perusteelliset työkalut biodiversiteettiponnisteluista kertomiseen niin sisäisille kuin ulkoisille sidosryhmille. Osaamisemme on kasvanut ja näkemysomme laajentunut valmennuksen myötä ja meillä on hyvät eväät vastuullisuustyön jatkamiselle. Ryhmästä lähti liikkeelle myös rakennusalan kattojärjestön luotsaama biodiversiteettiryhmä, jonka avulla pääsemme työstämään aihetta lisää ja laajemmalla porukalla.

Tytti Kuusikko

Ympäristöpäällikkö, SRV Rakennus Oy

www.srv.fi

CASE

STORA ENSO METSÄ

STORA ENSO METSÄ TOIMII SUOMALAISSA METSISSÄ keskellä luonnon monimuotoisuutta. Ostamme puuta etupäässä yksityisiltä perhemetsänomistajilta ja vastaamme ostamamme puun korjuusta ja toimittamisesta asiakastehtaillemme. Metsäluonnonhoito nousi keskeiseksi osaksi suomalaista metsätaloutta jo 1990-luvulla ja siitä lähtien olemme pyrkineet parantamaan toimintaamme myös tällä saralla. Vaikka ympäristöasiat ovat olleet esillä jo vuosikymmeniä, niiden merkitys ja niistä viestiminen korostuu tänä päivänä entisestään.

Metsien kestäväälle käytölle on asetettu vaatimukset metsäsertifiointistandardeissa. Toiminnan vaatimusten täyttymisen todentaa kolmas riippumaton osapuoli eli sertifiointielin. Lisäksi tunnemme puun alkuperän, joka myös todennetaan sekä PEFC- että FSC- puun alkuperästandardien vaatimusten mukaisesti. Toimintaamme ohjaa myös ympäristöjärjestelmä, joka on ISO 14001 -standardin mukaan sertifioitu. Edellä mainittu järjestelmä edellyttää myös ympäristöohjelmaa, jossa on asetettu vuosittain tavoitteita toiminnalle. Henkilöstölle on metsäympäristöasiat tuttuja ja asiantuntemusta lisätään vuosittaisilla koulutuksilla.

Suurin osa asiakkaistamme toimii ns. ympäristöherkillä markkinoilla, joten ympäristöasioihin liittyvät asiakasvaatimukset ja niiden täyttäminen ovat osa arkipäiväämme. Meidän tulee auttaa omalla toiminnallamme myös asiakkaiden ympäristöviestintää.

Monimuotoisuuden säilymisen eteen tehtävä työ jatkuu

Teknologia on tullut ihmisen avuksi myös metsäluonnon monimuotoisuuden suojelemissa. Paikkatietojärjestelmässämme on tietoa eri uhanalaisista ja harvinaisista lajeista aina sammaleista liito-oraviin ja lintuihin, metsäluonnon tärkeistä elinympäristöistä, luonnonsuojelualueista, pohjavesialueista ja muinaisjäänneksistä. Näin hakkuutoiminnan suunnittelussa voimme rajata ao. kohteet toiminnan ulkopuolelle. Teknologian edelleen kehittyessä ja tietomäärän kasvaessa voimme entistä paremmin varmistaa monimuotoisuuden suojelun toiminnassamme.

Master Class koulutusohjelman kärkenä oli ekosysteemipalvelut

Ekosysteemipalveluiden käsite rantautui metsätalouteen jonkin aikaa sitten, mutta sen käsitteistön tarkempi tunteminen ja niistä viestiminen ei ole ollut niin selvää. Master Class (MC) kurssilla syvennettiin ekosysteemipalveluiden ymmärtämistä ja niiden viestimisen tärkeyttä. Metsäteollisuus on luonnollisesti täysin riippuvainen metsien tarjoamista ekosysteemipalveluista – erityisesti puusta. Metsänhoidon kestävyys alettiin ymmärtää jo 1800-luvun lopulla, mutta vasta sotien jälkeen siihen alettiin kiinnittää huomiota toden teolla. Puun korjuussa tulee ottaa huomioon entistä paremmin myös muut metsien ekosysteemipalvelut kuten monimuotoisuus, pohjavedet, vesistöt, marjasadot, ilmastovaikutukset ym. ja niiden tuottamat hyödyt. Kurssi antoi eväitä tähän työhön ja ennen kaikkea niistä viestimiseen.

Varsinaista uutta projektia emme ole aloittaneet MC-kurssin myötä, koska meillä on niitä muutoinkin jatkuvasti, mutta kurssin suurin anti oli virittää ajattelua uusille taajuuksille ja siten se antoi lisäpotkua toimintamme ja siitä viestimisen uudelleen suuntaamiseen. Kurssin varsin merkittävää antia oli myös vertaiskeskustelut muiden yritysten kanssa ja olikin ilo havaita kuinka luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen on tullut osaksi niin monen yrityksen toimialaa.

Pekka Kallio-Mannila

Yritysvastuujohtaja, Stora Enso Oyj, Metsä

Paula Rytkölä

Viestintäpäällikkö, Stora Enso Oyj, Metsä

www.storaensometsa.fi

storaenso

FIBS
Parempaa liiketoimintaa

YRITYKSET &
BIODIVERSITEETTI